

Адукацыйная прастора

17 чэрвеня 2021 года

"Зялёныя школы": шырокія магчымасці для дзейнасці

У сярэдняй школе № 40 Гродна ў канцы навучальнага года падвялі вынікі рэалізацыі комплекснага адукацыйнага праекта "Зялёныя школы".

Праграма "Зялёныя школы" была адаптавана для Рэспублікі Беларусь у рамках праекта Праграмы развіцця ААН "Павышэнне экалагічнай інфармаванасці моладзі праз заснаванне і развіццё "зялёных школ" у Беларусі", што фінансуецца Еўрапейскім саюзам.

На працягу 2020/2021 навучальнага года ў нашай школе творчая група настаўнікаў біялогіі, хіміі, фізікі, англійскай мовы і пачатковай школы рэалізавала праект "Зялёныя школы" ў шасці напрамках.

У кірунку "Біяразнастайнасць" вучні 8—9 класаў пад кіраўніцтвам настаўнікаў біялогіі А.В.Давыдзік і І.А.Навіцкай вывучылі краявідную разнастайнасць дзікарослых раслін, абарыгенных і інтрадукаваных дрэў і кустоў біялагічнага помніка прыроды мясцовага значэння "Лесарук "Румлёва", а на тэрыторыі школы правялі назіранні за наземнымі насякомымі і птушкамі.

На тэрыторыі лесаруку растуць першацветы: ветраніца дубраўная і казыльцовая, чысцяк вясновы, гуціна цыбуля жоўтая, фіялка сабачая, кісліца звычайная, медуніца няясная; з драўняных раслін — клён вастралісты, вяз шурпаты, свідзіна аднапесікавая, сасна звычайная, ліпа буйналіставая, асіна звычайная.

Каля школы вучні сустрэлі наземных насякомых: пчалу меданосную, мурашак садовых, чысцю садовую, бранзоўку залацістую; назіралі птушак — вежыра, чайку азёрную, вераб'я дамавога і палявога, белую пліску, берасянку і шэрую варону.

У напрамку "Энергазберажэнне" вучні 7—8 класаў пад кіраўніцтвам настаўніцы фізікі Г.Г.Сакалоўскай даследавалі спажыванне электраэнергіі і расходаванне цяпла ў школе і дома. У выніку ўстанавілі, што святлодыёдныя лямпы, хоць і маюць высокі кошт (5—6 руб. у сакавіку 2021 года), але дазваляюць захаваць электраэнергію ў 8 разоў больш, чым звычайная лямпачка напальвання.

Навучэнцы 8-х класаў у складзе валанцёрскага атрада "Вада — гэта жыццё!" у напрамку "Водазберажэнне" правялі аналіз эфектыўнасці выкарыстання вады ў школе і дома, па выніках якога склалі памятку па рацыянальным выкарыстанні вады. Дзякуючы рабоце атрада, атрымалася сэканоміць 1335 м³ вады ў параўнанні з мінулым навучальным годам.

У рамках напрамку "Абыходжанне з адходамі" настаўнікі пачатковай школы Г.Ч.Беняш і Н.А.Макарэвіч сумесна з навучэнцамі 4 класа правялі вывучэнне складу і колькасці адходаў, што ўтварыліся ў школе. Асноўнымі катэгорыямі адходаў з'яўляюцца папера і кардон, пластык (поліэтылен) і харчовыя.

парт. Аўтамабілі выдзяляюць выхляпныя газы, якія ўтрымліваюць таксічныя рэчывы — вуглядароды і чадны газ. Па выніках даследавання былі складзены памяткі па зніжэнні выхлапу таксічных рэчываў: для вадзіцеляў аўтамабіляў, для вучняў і іх бацькоў, для тэхнічных работнікаў школы.

У межах напрамку "Экалагічныя ініцыятывы" настаўніца англійскай мовы С.М.Шамбер разам з навучэнцамі 10 класа хіміка-біялагічнага профілю распрацавалі план сумеснай прыродаахоўнай дзейнасці на гарадскім і міжнародным узроўнях.

На гарадскім узроўні вучні 5—11 класаў прынялі ўдзел у рэспубліканскай акцыі "Тыдзень лесу", у міжнароднай акцыі "Гадзіна Зямлі", унеслі ўклад у азеленяне мікрааэраіна і тэрыторыі школы, наведалі Гродзенскі запарк.

На міжнародным узроўні вучні 8-х класаў прынялі ўдзел у міжнародных праектах IEARN "Green Team International" і "Local Community Devices".

Этапы рэалізацыі праекта "Зялёныя школы" адлюстраваны на афіцыйным сайце школы <http://sch40.grodno.by>.

Алесь ДАВЫДЗІК,
настаўніца біялогіі сярэдняй школы № 40
Гродна.

Для ўцягвання навучэнцаў, бацькоў і настаўнікаў у правільнае кіраванне адходамі ўнутры школы арганізавалі збор макулатуры (сабрана за год 2660 кг), адрацаваных элементаў сілкавання (100 кг батарэек было перададзена прадпрыемству ААТ "Брэст-ВТІ"), а для выкарыстаных вырабаў з пластыку для навучэнцаў 2—4 класаў правялі конкурс "Другое жыццё пластыку" і акцыю "Добрыя закруткі".

Настаўніца хіміі В.М.Борыс і настаўніца біялогіі А.П.Юхнік з навучэнцамі 9-х класаў вывучылі забруджванне паветра пры дапамозе снежнага покрыва і атмасферных ападкаў у напрамку "Якасць атмасфернага паветра". Асноўнай крыніцай забруджвання ў мікрааэраіне школы з'яўляецца аўтамабільны транс-